

M.A. (MUSIC) SEMESTER-II (CBCS - 2015 COURSE) :
WINTER- 2017

SUBJECT: THEORETICAL STUDIES OF RAGAS (VOCAL & INSTRUMENTAL)

Day: Monday
Date: 23/10/2017

Time: 03.00 P.M. To 06.00 P.M.
Max Marks. 60

W-2017-0176

N.B.

- 1) Solve any **SIX** questions
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

- Q.1** Write in detail information and special features of Raga Gorakh Kalyan and write its Swarvistar. (10)
- Q.2** Write in detail information of Taal Teentaal and Write its use in Vocal/ instrumental music. Give example. (10)
- Q.3** a) Write the Notation of a Bandish / Gat in Raag Marubihag with five Nibaddha Aalap. (05)
b) Write the Notation of a Bandish / Gat in Raag Bihag with five Nibaddh Aalap. (05)
- Q.4** a) Write the comparison between Raag Bageshri and Gorakh Kalyan. (05)
b) Give comparison between Raag Sarang and Megh. Also give example showing the difference of structure in Aalap with same set of notes. (05)
- Q.5** a) What is Taan? Write three Taan in Raag Bihag set to Taal Teentaal. (05)
b) Write three Taan in Raag Bageshri set in Taal Jhaptaal. (05)
- Q.6** a) What is Laya? Write its types in short. (05)
b) What is Chhand? Explain its use in Vocal / Instrumental music. (05)
- Q.7** a) Is the study of Notation System necessary? Give your opinion. (05)
b) Give information on Notation System of Pt. Paluskar with its signs. (05)
- Q.8** a) What is Voice Culture? Explain. (05)
b) Explain relation between Raag Presentation and Riyaz. (05)

* * *

मराठी - रूपांतर

सूचना:

- १) प्रश्न क्र १ ते ८ पैकी कोणतेही ६ प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ राग गोरख कल्याणचे स्वरूप, स्वरवैशिष्ट्ये, सांगून स्वरविस्तार लिहा. (१०)
- प्र.२ ताल तीनतालाची सविस्तर माहिती लिहून गायन/वादनात त्याचा वैशिष्ट्यपूर्ण उपयोग सोदाहरण स्पष्ट करा. (१०)
- प्र.३ अ) राग मारूबिहाग मधील एक बंदीश / गत पाच निबध्द आलापासहित लिहा. (०५)
ब) राग बिहाग मधील एक बंदीश / गत पाच निबध्द आलापासहित लिहा. (०५)
- प्र.४ अ) राग बागेश्री आणि गोरखकल्याण यांची तुलना करा. (०५)
ब) राग सांरग आणि मेघ यांची तुलना करून एकाच स्वरसमूहातून दोन राग कसे वेगळे होतात हे सोदाहरण स्पष्ट करा. (०५)
- प्र.५ अ) तान म्हणजे काय? बिहाग रागातील तीन ताना ताल तीनतालात निबध्द करा. (०५)
ब) राग बागेश्री रागातील तीन ताना ताल झपतालात निबध्द करा. (०५)
- प्र.६ अ) लय म्हणजे काय हे सांगून त्याच्या प्रकारांविषयी सोदाहरण थोडक्यात लिहा. (०५)
ब) छंद म्हणजे काय? गायन/वादनात त्यांचा उपयोग सोदाहरण स्पष्ट करा. (०५)
- प्र.७ अ) स्वरलिपीचा अभ्यास आवश्यक आहे का? मत व्यक्त करा. (०५)
ब) पं. पलुस्कर यांच्या स्वरलिपीबद्दल माहिती सांगून त्यातील चिन्हांचा परिचय लिहा. (०५)
- प्र.८ अ) आवाज साधना म्हणजे काय? स्पष्ट करा. (०५)
ब) रागाची तयारी आणि रियाज यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा. (०५)

* * * *